

Projektant:

SYNTAX

Biuro Planowania Przestrzennego Małgorzata Łapeta

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

tel. 601 40 57 27

e-mail syntax.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Świlcza

36-072 Świlcza 168

Przedsięwzięcie:

**ZMIANA NR 1/2020 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWILCZA**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowała:

mgr inż. arch. Małgorzata Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	8
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	8
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	8
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	8
3.2 Zabytki i pomniki przyrody.	9
4. Stan i zasoby środowiska.	9
4.1 Rzeźba terenu.	9
4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.	10
4.3 Gleby. 11	
4.4 Kopaliny.	11
4.5 Krajobraz.	11
4.6 Istotne cechy klimatu.	12
4.7 Aktualny stan jakości powietrza.	13
4.8 Hałas. 13	
4.9 Wody powierzchniowe.	14
4.10 Wody podziemne.	17
4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	18
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	18
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	19
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	20
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	20
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	20
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	20
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	22
10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.	22
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.	23
11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	24
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	24
11.3 Zagrożenia dla powietrza.	25
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	25
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	26
11.6 Zagrożenia dla klimatu.	26
11.7 Hałas. 27	
12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.	27
13. Zanieczyszczenie powietrza.	29
14. Parkingi i drogi.	29

14.1.1 Działalność usługowa.....	29
14.1.2 Wnioski.....	31
14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.	31
14.3 Ochrona powierzchni ziemi.	34
14.4 Udokumentowane złoża kopalin.	35
14.5 Hałas i wibracje.	35
14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.	36
14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.	38
14.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.	39
14.9 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.	40
14.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.	40
15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	40
16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	43
17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.	43
17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.	43
17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.	43
18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.....	44
19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.....	45
20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium..	47
21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.	48

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie zmiany studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu Zmiany nr 1/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszary określone na załączniku graficznym do uchwały nr XXII/178/2020 z dnia 30 marca 2020 r. przystąpiła do sporządzania Zmiany nr 1/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza.

Większa część obszaru objętego Zmianą Studium położona na południe od drogi powiatowej nr 1333R posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 3/2006 w miejscowościach Świlcza i Rudna Wielka, przyjęty uchwałą Nr XVII/124/2012 Rady Gminy Świlcza z dnia 20 stycznia 2012 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2012 r. poz. 1961, ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XXVII/183/2016 Rady Gminy Świlcza z dnia 30 lipca 2016 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2016 r. poz. 3001. Zgodnie z tym planem obszar objęty opracowaniem jest przeznaczony pod tereny rolnicze z możliwością lokalizacji zbiornika retencyjnego.

Obszar nie posiadający obowiązującego planu miejscowego także stanowi teren rolniczy.

Obszar objęty opracowaniem zmiany studium położony jest na granicy miejscowości Świlcza, Rudna Wielka i Mrowla. W stanie istniejącym obszar ten obejmuje niezabudowane tereny gminne. Przez obszar przebiegają linie elektroenergetyczne 15kV. Od południa graniczy on z terenami rolniczymi. W sąsiedztwie obszaru od strony zachodniej znajdują się istniejące i projektowane tereny przemysłowe. Od wschodu w sąsiedztwie obszaru przebiega droga ekspresowa S19 łączącą autostradę A4 z drogą krajową 94. Dostęp komunikacji kołowej do tego obszaru jest możliwy od istniejących dróg publicznych gminnej i powiatowej.

Opracowanie zmiany studium jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania zmiany studium było określenie nowych kierunków zagospodarowania i zabudowy terenu objętego opracowaniem, a także zasad jego obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, w związku z zamiarem umożliwienia przeznaczenia terenu pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej oraz szkolnictwa wyższego nauki wraz z towarzyszącą zabudową usługową o charakterze zaplecza komercyjnego i towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej.

Wyznaczenie ww. kierunków zagospodarowania terenu stworzy warunki dla lokalizacji inwestycji Uniwersytetu Rzeszowskiego polegającej na budowie „Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego” w ramach Wieloletniego Programu Rozwoju Uczelni na lata 2019 -2026. Infrastruktura Uniwersytetu Rzeszowskiego będzie obejmowała Uniwersytecki Szpital Kliniczny, Centrum Diagnostyki Medycznej i Medycyny Spersonalizowanej oraz Uniwersytecki Ośrodek Zdrowia Psychicznego.

Na obszarze tym studium powinno umożliwiać też lokalizację innych obiektów o charakterze medycznym, w tym również obiektów Szkolnictwa Wyższego o charakterze dydaktyczno — naukowo — badawczym z zakresu nauk przyrodniczo — medycznych i zapewniać w bardziej odległej perspektywie czasowej możliwość rozwoju projektowanej placówki.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium zawiera m.in.:

– analizę stanu i zasobów środowiska:

- w obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne formy ochrony przyrody,
- w obszarze objętym opracowaniem występują grunty organiczne – torfy,
- w obszarze objętym opracowaniem występują w przewadze gleby klas II i III,
- w rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o miernym stopniu

nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy zmiana studium nie zostałaby uchwalona i proponowane w niej rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu w obszarze objętym opracowaniem będzie mogła być prowadzona wyłącznie działalność rolnicza.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium nie wpłyną w sposób znaczący na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany studium nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu zmiany studium zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie studium zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia zmiany studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu zmiany studium. Ustalenia zmiany studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korzyści ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji usta-

leń zmiany studium. Projekt zmiany studium nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby wpłynąć na znaczący wzrost emisji hałasu lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia studium zapewniają ochroną środowiska m.in. poprzez docelowe objęcie systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy w celu ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia zmiany studium uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wpływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu Zmiany nr 1/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszary określone na załączniku graficznym do uchwały nr XXII/178/2020 z dnia 30 marca 2020 r. przystąpiła do sporządzania Zmiany nr 1/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar ten posiada opracowanie ekofizjograficzne wykonane w 2006 r. dla potrzeb obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 3/2006 w miejscowościach Świlcza i Rudna Wielka wraz z aktualizacją wykonaną w 2015 r. przez Syntax Architektki Małgorzata

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

i Piotr Łapeta Sp. J. w Gliwicach oraz aktualizacją opracowaną przez Syntax Biuro Planowania Przestrzennego Małgorzata Łapeta w Gliwicach we wrześniu 2020 r.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie nr WOŚ.411.1.120.2020.AP.2 z dnia 6 października 2020 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie nr PSNZ.453.4.6.2020 z dnia 9 września 2020 r.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzono zgodność zmiany studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Świlcza jest gminą wiejską położoną w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim. Świlcza bezpośrednio graniczy z Rzeszowem.

Obszar objęty Zmianą Studium jest położony w miejscowości Świlcza, Rudna Wielka i Mrowla. Obszar ten zajmuje powierzchnię około 44 ha.

Część obszaru objętego Zmianą Studium położona na południe od drogi powiatowej nr 1333R posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 3/2006 w miejscowo-

ściach Świlcza i Rudna Wielka, przyjęty uchwałą Nr XVII/124/2012 Rady Gminy Świlcza z dnia 20 stycznia 2012 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2012 r. poz. 1961, ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XXVII/183/2016 Rady Gminy Świlcza z dnia 30 lipca 2016 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2016 r. poz. 3001. Zgodnie z tym planem obszar objęty opracowaniem jest przeznaczony pod tereny rolnicze z możliwością lokalizacji zbiornika retencyjnego.

Obszar nie posiadający obowiązującego planu miejscowego także stanowi teren rolniczy.

Obszar objęty opracowaniem zmiany studium położony jest na granicy miejscowości Świlcza, Rudna Wielka i Mrowla. W stanie istniejącym obszar ten obejmuje niezabudowane tereny gminne. Przez obszar przebiegają linie elektroenergetyczne 15kV. Od południa graniczy on z terenami rolniczymi. W sąsiedztwie obszaru od strony zachodniej znajdują się istniejące i projektowane tereny przemysłowe. Od wschodu w sąsiedztwie obszaru przebiega droga ekspresowa S19 łącząca autostradę A4 z drogą krajową 94. Dostęp komunikacji kołowej do tego obszaru jest możliwy od istniejących dróg publicznych gminnej i powiatowej.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium obszar ten obejmuje jednostkę 1R obszaru rolniczego z dopuszczeniem lokalizacji zbiornika retencyjnego i fragment jednostki RE obszaru wchodzącego w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy - terenu wskazanego jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania pomników przyrody znajdujących się w rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, ani drzew godnych objęcia ochroną prawną.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obiekty zabytkowe.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 1994) obszar opracowania położony jest w obrębie Kotliny Sandomierskiej, w mezoregionie Pradolina Podkarpacka.

Pradolina jest rozległym obniżeniem u podnóża Karpat, ciągnącym się od Doliny Dunajca do Doliny Dniestru. Obniżenie to wykorzystywały wody topniejącego lodowca skandynawskiego w czasie regresji zlodowacenia krakowskiego. Świadczą o tym wysokie poziomy piaszczysto-żwirowe. W grani-

cach opracowania obniżenie Pradoliny Podkarpackiej wykorzystuje rzeka Mrowla, płynąca jej osi. Jest to obszar płaski nadbudowany stożkami napływowymi usypanymi przez dopływ Mrowli Wężówkę, która poza obszarem Podgórza Rzeszowskiego wytracając swój spadek i prędkość akumuluje naniesiony przez siebie materiał

W granicach omawianego terenu nachylenia terenu nie przekraczają 2%. Obszar opracowania przecinają liczne rowy melioracyjne, odprowadzające nadmiar wód gruntowych.

4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.

Pod względem geologicznym obszar objęty opracowaniem jest położony w obszarze Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległa niecka wypełniona trzeciorzędowymi, niezaburzonymi osadami morskimi, wykształconymi w postaci iłów i iłupków o dużej miąższości.

Pradolina Podkarpacka została wyerodowana w powierzchni iłów krakowieckich i wypełniona osadami czwartorzędowymi. W spągu są to plejstocenyjskie osady piaszczysto-żwirowe o miąższości ok. 13 m przykryte holocenyjskimi madami wykształconymi jako pyły, pyły piaszczyste lokalnie z domieszką humusu o konsystencji twardoplastycznej i plastycznej. Utwory te zostały naniesione przez dopływy Mrowli i w dnie Pradoliny osadzone jako stożki napływowe. Podłoże części wschodniej terenu budują osady zastoiskowe: torfy i namuły organiczne. Miąższość tych utworów jest zróżnicowana i wynosi od 1,5 m w części wschodniej terenu do ponad 4 m w części centralnej. Torfy prawie na całym terenie przykrywają osady powstałe z ich rozkładu, w postaci pyłów z domieszką humusu lub osady współczesnego stożka napływowego potoku Wężówka. Są to grunty wilgotne lub mokre o zróżnicowanej konsystencji i miąższości od 0,0 do 0,5 m w części zachodniej.

W opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym w 2006 r. dla potrzeb obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 3/2006 w miejscowościach Świlcza i Rudna Wielka zawarto stwierdzenie, że w obszarze objętym opracowaniem przeważają grunty słabonośne, nie nadające się do bezpośredniego posadawiania fundamentów obiektów kubaturowych. Decyzję o sposobie posadowienia obiektów należy poprzedzić badaniami geotechnicznymi podłoża.

Wykonana w marcu 2009 r. „Ekspertyza geologiczna dotycząca występowania warstwy torfów” (mgr inż. Sławomir Jastrząb i mgr inż. Władysław Jastrząb) zawiera szczegółowe rozpoznanie warunków geologicznych występujących w obszarze objętym opracowaniem, polegające w szczególności na określeniu zalegania warstwy słabonośnych torfów. Z opracowanej w ww. ekspertyzie mapy stropu warstwy torfów wynika, że nad torfami najgrubsza warstwa utworów gliniasto-pylastych występuje w części zachodniej omawianego terenu. W tym rejonie, po przeciwległej stronie drogi Mrowla Świlcza, poza obszarem opracowania znajdują się budynki, w których w miarę

upływu czasu, przy nieodpowiednio wykonanym fundamentowaniu mogą pojawiać się pęknięcia spowodowane nierównomiernym osiadaniem. Posuwając się na wschód strop warstwy torfów wypłyca się dochodząc do powierzchni terenu we wschodniej części przedmiotowego obszaru.

Występowanie warstwy torfów na całym obszarze objętym opracowaniem może negatywnie wpływać na bezpieczne posadowienie obiektów budowlanych. W miejscach usytuowania potencjalnych obiektów budowlanych należy wykonać szczegółowe badania geotechniczne sięgające warstw nośnych wykształconych w formie żwirów i iłów mioceńskich.

4.3 Gleby.

W obszarze objętym opracowaniem występują wyłącznie gleby typu mad, wytworzone z osadów akumulacji rzecznej. Poziom próchniczny w madach jest dobrze wykształcony, o miąższości 30-40 m. W części terenu gleby te okresowo mogą być zbyt wilgotne. Na glebach tych w badanym obszarze występują pastwiska i łąki należące do klas III użytków zielonych, lokalnie klasy IV. W obszarze znajdującym się po południowej stronie drogi powiatowej gleby uzyskały już w przeszłości zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

W „Raporcie o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2011 r.” przedstawiono dane dotyczące zawartości metali ciężkich w glebach województwa podkarpackiego określone na podstawie badań zleconych przez producentów rolnych i innych zlecniodawców w 2011 r. Porównując uzyskane w 2011 r. wyniki do norm, stwierdzono tylko jeden przypadek przekroczenia wartości dopuszczalnej w przypadku rtęci (Hg) na terenie gminy Świlcza. Pozostałe wyniki oscylowały w przedziałach zawartości normatywnej. Problem stanowi jednak bardzo wysokie zakwaszenie gleb, które może powodować zwiększoną mobilność metali ciężkich, które poprzez produkty roślinne będą wchodzić w łańcuch troficzny człowieka i wpływać negatywnie na jego zdrowie.

4.4 Kopaliny.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

4.5 Krajobraz.

Teren objęty opracowaniem nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. W obszarze tym dominuje krajobraz kulturowy terenów rolniczych. Obszar ten stanowi fragment obszaru otwartego położonego w sąsiedztwie terenów komunikacyjnych, w tym dróg, terenów kolejowych, i terenów zabudowy przemysłowej.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Według E. Romera rejon obszaru objętego opracowaniem leży w krainie klimatycznej – Klimatu równin i kotlin podgórskich.

Według podziału W. Okołowicza zamieszczonego w Narodowym Atlasie Polski teren Kotliny Sandomierskiej należy do klimatów o przewadze wpływów kontynentalnych zaznaczających się większą roczną amplitudą temperatury, ujawniającą się w upalnych latach i mroźnych zimach.

Wiosny są krótkie i niepostrzeżenie przechodzą w lato – długie i upalne. Zimy są zazwyczaj długie i mroźne. Roczne sumy opadów są z reguły mniejsze niż na terenach wyżej położonych.

R. Gumiński w podziale na dzielnice rolniczo – klimatyczne omawiany rejon zalicza do dzielnicy Sandomiersko – Rzeszowskiej, która charakteryzuje się okresem wegetacyjnym trwającym około 200 – 220 dni. Średnie temperatury powietrza są stosunkowo wysokie.

Roczna suma opadów wynosi 700 mm. W ciągu roku notuje się od 40 do 55 dni mroźnych (max. temp. 0°C) oraz 120 – 135 dnia mroźnych z przymrozkami (min. temp. 0°C).

Wilgotność względna wykazuje znaczne zróżnicowanie, zarówno w przebiegu rocznym, jak i dobowym. Najwyższa wilgotność względna powietrza występuje zimą, a najniższa latem. W ciągu doby maksymalne wartości wilgotności względnej powietrza występują w godzinach rannych i wieczornych oraz nocą, a najniższe notowane są w południe. Najwięcej opadów notuje się w miesiącach letnich, od maja do września.

Średnia roczna suma opadów wynosi 620 mm. Opady śniegu występują w miesiącach XI – IV. Średnio w roku liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 67 dni.

Przeważające wiatry wiejące z kierunku S, W i SW.

Teren objęty granicami opracowania stanowi fragment Pradoliny Podkarpackiej, która charakteryzuje się przeciętnymi warunkami klimatu lokalnego, ze względu na skrócony czas nasłonecznienia powodowany dłuższym niż na przyległych terenach wyniesionych, zaleganiem mgieł, powodującym pogorszenie warunków solarnych i wilgotnościowych. Obszar ten częściej w stosunku do innych narażony jest na występowanie zjawiska inwersji termicznej i mgieł radiacyjnych. Gorsze warunki wilgotnościowe powodowane są płytkim zaleganiem wód gruntowych. Na obszarze tym przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. W ciągu roku notowany jest znaczny udział ciszy.

4.7 Aktualny stan jakości powietrza.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” na terenie powiatu rzeszowskiego nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu powietrza atmosferycznego. Ocena jakości powietrza na terenie powiatu za rok 2017 określona została na podstawie wyników modelowania jakości powietrza wykonanego na poziomie krajowym na potrzeby oceny jakości powietrza przez firmę „ATMOTERM S.A. na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Modelowanie obejmowało: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, benzo(a)piren oraz ozon. Modelowanie wykonane zostało na podstawie danych o emisjach zanieczyszczeń do powietrza oraz danych meteorologicznych.

Stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki na terenie powiatu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku siarki, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinne i dobowego.

Również stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku azotu, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinne.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ na terenie powiatu wykazały występowanie stężenia średniorocznego w przedziale 16,1-29,4 µg/m³ tj. 40-74% wartości dopuszczalnej.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} wykazały występowanie na terenie powiatu stężenia średniorocznego w przedziale 14,2-24,1 µg/m³ tj. 57-96% poziomu dopuszczalnego.

Nie dotrzymany został również poziom celu długoterminowego ozonu, którego termin został określony na 2020 r.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe PM₁₀ wykazały występowanie na terenie powiatu, w tym także na terenie gminy Świlcza, obszarów przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla tego zanieczyszczenia.

4.8 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należy ruch drogowy, kolejowy oraz działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych.

W chwili obecnej w obszarze objętym opracowaniem najistotniejszym źródłem hałasu jest hałas drogowy. Obszar ten sąsiaduje bezpośrednio z terenem przemysłowym wyznaczonym w obowiązującym planie miejscowym. Działalność produkcyjna, która będzie prowadzona w tym terenie po jego zagospodarowaniu zgodnie z ustaleniami planu może być źródłem ponadnormatywnego hałasu dla sąsiednich terenów.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W latach 2007-2013 na terenie gminy Świlcza nie były prowadzone badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego.

4.9 Wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w dorzeczu Mrowli, która płynie w sąsiedztwie północnej granicy obszaru objętego opracowaniem. Mrowla płynie uregulowanym korytem. Z terenu opracowania nadmiar wód odprowadzany jest siecią rowów melioracyjnych do Mrowli. Brak jest pomiarów wodowskazowych na rzece Mrowli, które stanowiłyby podstawę charakterystyki hydrologicznej tego ciek. Jak wynika z informacji zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym wysokie stany wód występują w okresie roztopów tj. marcu i kwietniu oraz po opadach letnich – w czerwcu lub w lipcu. Najniższe stany wody obserwowane są w okresie zimy oraz jesieni.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem występuje wydzielenie jednolitych części wód powierzchniowych RW20001722669 Mrowla. Typ JCWP to potok nizinny piaszczysty. JCWP jest monitorowana. JCWP nr RW20001722669 posiada status silnie zmienionej części wód. Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie SZCW to przekroczenie wskaźników: m2, m3, które oznaczają:

- m2 – sumaryczną wysokość zinwentaryzowanych budowli piętrzących odniesioną do sumy spadów cieków istotnych w zlewni części wód,
- m3 – łączną długość części cieków odciętych przez budowle poprzeczne o spadzie $h > 0,7$ m (dla rzek górskich i wyżynnych) lub $h > 0,4$ m (dla rzek nizinnych) odniesioną do sumarycznej długości cieków istotnych.

JCWP nr RW20001722669 jest w złym stanie i jest zagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej

celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP nr RW20001722669 jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Dla tej części wód określono przedłużenie terminu osiągnięcia celu – z uwagi na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

JCWP znajduje się w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły, takich jak:

- Rezerwat przyrody Zabłocie – przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód są mokradła, łąg jesionowo-olszowy, ptaki wodno-błotne,
- Rezerwat przyrody Bór – przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód są olsy, bór wilgotny,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB180005 Puszcza Sandomierska - przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód jest *Alcedo atthis* (lęgowe), *Anser anser* (lęgowe), *Aythya nyroca* (lęgowe), *Botaurus stellaris* (lęgowe), *Ciconia ciconia* (lęgowe), *Ciconia nigra* (lęgowe), *Circus aeruginosus* (lęgowe), *Crex crex* (lęgowe), *Grus grus* (lęgowe), *Grus grus* (przelotne), *Haliaeetus albicilla* (lęgowe), *Ixobrychus minutus* (lęgowe), *Larus melanocephalus* (lęgowe), *Pandion haliaetus* (lęgowe), *Porzana parva* (lęgowe), *Porzana porzana* (lęgowe), *Sterna hirundo* (lęgowe), *Tetrao tetrix tetrix*,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH180043 Mrowle Łąki - przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód jest Siedlisko 6410, *Lycaena dispar*, *Lycaena helle*, *Maculinea nausithous*, *Maculinea teleius*.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Aktualnie obowiązujący Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911). Rozporządzenie to zachowuje moc do dnia 22 grudnia 2021 r.

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on, w myśl art. 114 Prawa wodnego z 2015 r., m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) celem środowiskowym dla silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Ww. cele środowiskowe realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1; 2 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.),
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szko-

dliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” w 2017 r., w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu rzeszowskiego monitorowano JCWP nr RW20001722669. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP Mrowla w zakresie niklu wykazała dobry stan chemiczny. Stanu wód w JCWP nie określono z uwagi na brak klasyfikacji potencjału ekologicznego.

4.10 Wody podziemne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r. W granicach GZWP 425 nie należy lokalizować przedsięwzięć mogących wpływać niekorzystnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz gruntów.

Zbiornik ten, tak jak wszystkie wody podziemne, podlega ochronie zgodnie z art. 98 ustawy POŚ.

Badany teren położony jest w jednolitej części wód podziemnych PLGW 2000153. Stan chemiczny i ilościowy tych wód oceniony jest jako dobry. JCWPd jest w ogólnej ocenie w stanie dobrym, w tym w dobrym stanie chemicznym i ilościowym, nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Dla PLGW 2000153 celem środowiskowym jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny.

Obszar ten znajduje się poza wykazem obszarów chronionych, zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Cel środowiskowy realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, przy czym znacząca i utrzymująca się tendencja wzrostowa oznacza znaczący statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik w jednolitej części wód podziemnych.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na terenie gminy Świlcza nie ma punktów pomiarowych sieci monitoringu diagnostycznego.

4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w poza granicami obszarów objętych ochroną przyrody. W granicach przedmiotowego obszaru nie stwierdzono występowania gatunków i siedlisk objętych ochroną prawną oraz miejsc lęgowych ptaków i miejsc rozrodu zwierząt objętych ochroną prawną, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru jest słabo zróżnicowana.

Pod względem przynależności geobotanicznej badany teren znajduje się w podokręgu Płaskowyż Kolbuszowski, gdzie dominują zbiorowiska antropogeniczne m.in. zbiorowiska segetalne związane z uprawami polowymi i ruderalne występujące w sąsiedztwie zabudowy i dróg. Prawie cała powierzchnia badanego obszaru była niegdyś użytkowana rolniczo. W części są to pola uprawne w części użytki zielone, łąki i pastwiska, użytkowane ostatnio ekstensywnie i odłogowane. W ich skład florystyczny ingerował człowiek, poprzez zasiewanie mieszanek traw. Na skutek niekoszenia lub mało intensywnego wypasania niektóre z gatunków tych traw zanikają, a na ich miejsce następuje sukcesja gatunków naturalnych, co prowadzi do ciągłych zmian składu gatunkowego.

Niewielki obszar, otoczony zabudowaniami i terenami kolei mocno ograniczają bytowanie fauny. Większość jej przedstawicieli może się tu pojawiać przejściowo, wykorzystując omawiany obszar

jako drogę migracyjną.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w dolinie Mrowli, która pełni funkcję lokalnego ciągu ekologicznego łączącego południowe tereny leśne Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z korytarzem ekologicznym doliny Wisłoka. Umożliwia on migrację gatunków, przepływ materii, i informacji biotycznej. Na obszarze gminy w jego obrębie występują zbiorowiska torfowiskowe, bagienne i łąkowe o bogatym i różnorodnym składzie roślinności.

Obszar ten znajduje się ponadto w obrębie GZWP nr 425, który jest największym i najzasobniejszym zbiornikiem wód gruntowych w obrębie województwa podkarpackiego. Nakłada to obowiązek przestrzegania ograniczeń wynikających z tego faktu, zakazujących lokalizowania obiektów i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Badany teren leży poza obszarami wchodzącymi w skład zatwierdzonych i projektowanych obszarów sieci ekologicznej NATURA 2000, ale znajduje się w odległości ok. 40 m od najbliższego obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki. Obszar objęty opracowaniem jest oddzielony od tego obszaru drogą i pasem istniejącej zabudowy przemysłowo-usługowej.

W odległości ok. 3 km od przedmiotowego obszaru znajduje się Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy w studium zostały wskazane obszary stanowiące System Przyrodniczy Gminy Świlcza, który obejmuje otwarty układ przyrodniczo-przestrzenny powiązany z obszarami różnej rangi znajdującymi się w otoczeniu gminy, którego podstawę stanowią lasy, doliny rzeczne i tereny podmokłe, powiązane funkcjonalnie i spełniające funkcje węzłów ekologicznych zasilających przyrodniczo obszary sąsiednie oraz różnej rangi korytarzy ekologicznych będących ciągami siedliskowymi umożliwiającymi wielokierunkowe przemieszczanie się roślin i zwierząt.

Zgodnie ze studium w skład Przyrodniczego Systemu Gminy wchodzi m.in. obszary:

- RE – obszary wchodzące w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy tereny wskazane jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.
- RE-I – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej obszary wchodzące w skład Przyrodniczego Systemu Gminy z dopuszczeniem inwestycji kubaturowych mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.
- RE-UT – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego obszar doliny rzeki Mrowli w pasie Rynny (Pradoliny) Podkarpackiej

– równoleżnikowego, płaskiego obniżenia szerokości 4-6km –obszar wskazany do utworzenia w jego najcenniejszej części, na zachód od Miejscowości Mrowla Zespołu Przyrodniczo-Krajoznawczego.

Północna część obszaru objętego opracowaniem znajduje się na obrzeżu obszaru RE, wyznaczonego w rejonie doliny cieku Mrowla.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze objętym opracowaniem można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszary objęte opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze gminy.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W przypadku braku realizacji dokumentu w obszarze objętym opracowaniem będzie mogła być prowadzona wyłącznie działalność rolnicza, z czym nie będą związane żadne niekorzystne zmiany stanu środowiska.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

W obszarze objętym opracowaniem naturalne środowisko zostało przekształcone przez działalność człowieka. Aktualnie w obszarze tym znajdują się półnaturalne zbiorowiska pastwiskowe i łąkowe. Jest to fragment terenu, gdzie zmiany są niewielkie, ograniczają się tylko do wykonania rowów melioracyjnych, które mają na celu odprowadzenie nadmiaru wód opadowych i roztopowych. Małokorzystne warunki gruntowo-wodne charakteryzujące jego podłoże, gorsze warunki klimatu lokalnego powodowały, że nie było on przedmiotem zainteresowania jako teren dla zabudowy mieszkaniowej. W okresie intensywnego rozwoju rolnictwa, w tym hodowli obszar ten pełnił funkcję pastwiska gminnego. Na badanym terenie ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty oraz przedsięwzięcia, które w znaczący sposób wpływałyby na stan środowiska.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony

przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Mrowle Łąki (PLH180043). Granica tego obszaru znajduje się w odległości ok. 40 m od obszaru objętego opracowaniem.

Obszar Mrowle Łąki znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej na Płaskowyżu Kolbuszowskim i składa się z trzech enklaw koncentrujących się głównie w dolinie rzeki Mrowla. Dominują tu nieużytki wykorzystywane miejscowo jako łąki kośne. Postępująca sukcesja i lokalne podtopienia sprawiają, że teren ten jest raczej trudno dostępny. Na obszarze występują świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz łąki trzęślicowe (kod 6410) z bardzo bogatą fauną motyli – m. in. 4 gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz modraszek alkon (*Maculinea alcon*). Gatunki te przeprowadzają tu pełne cykle rozwojowe, dzięki zachowaniu na łąkach roślin żywicielskich takich jak: rdest wężownik, krwiściąg lekarski, goryczka wąskolistna oraz różne gatunki szczawi.

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochro-

ny wyznaczono obszar Natura 2000 lub

- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na małą powierzchnię obszarów objętych opracowaniem, ich otoczenie i odległość od obszarów chronionych oraz ustalenia zawarte w studium dotyczące zapewnienia właściwej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych można stwierdzić, że oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Analizowany obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, w sposób typowy dla obszarów wiejskich, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Dotychczasowe rolnicze użytkowanie obszaru doprowadziło do jego przekształcenia, głównie poprzez regulację i pogłębienie koryta Mrowli i budowę całego systemu melioracji, które doprowadziło do osuszenia występujących tu torfowisk. Środowisko cechuje się tutaj zróżnicowanymi warunkami odporności na degradację. Wynika to ze zróżnicowanych warunków gruntowych podłoża. W części terenu od powierzchni występuje warstwa utworów o mniejszej przepuszczalności, pełniąca izolującą rolę przed przenikaniem zanieczyszczeń i ochroną poziomu wód gruntowych. Na pozostałej części obszaru warstwa izolująca jest małej miąższości lub jest jej brak.

10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.

Warunki ekofizjograficzne są zróżnicowane, a decydują o tym głównie warunki gruntowe podłoża. Warunki morfologiczne i klimatu lokalnego mają zdecydowanie mniejszy wpływ na ocenę tych warunków.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym:

- jest to teren o płaskiej powierzchni i nachyleniach 0-2%
- położenie w dolinie Mrowli, która wykorzystuje obniżenie Pradoliny Podkarpackiej sprawia, że jest to obszar o przeciętnych warunkach klimatu lokalnego, narażony na częstsze występowanie mgieł,

- w zachodniej części obszaru warunki gruntowo-wodne pozwalają na lokalizację niewielkich obiektów budowlanych lekkich, w sposób bezpośredni. Natomiast na pozostałym obszarze warunki gruntowe są niekorzystne dla lokalizacji obiektów kubaturowych. Podłoże budują utwory organiczne torfy o zróżnicowanej miąższości. Są to grunty nieprzydatne dla bezpośredniego fundamentowania obiektów budowlanych. Sposób zagospodarowania musi uwzględniać istniejące warunki podłoża gruntowego.

W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują ograniczenia w jego zagospodarowaniu wynikające z występowania:

- udokumentowanych ujęć wód podziemnych i stref ochronnych wokół nich,
- udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- terenów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi,
- obszarów objętych ochroną przyrody.

Położenie terenu przy skrzyżowaniu dróg powiatowych predysponuje go dla lokalizacji usług i handlu. W północnej części obszaru objętego opracowaniem może być też lokalizowana zabudowa mieszkaniowa.

Wysokość i intensywność zabudowy powinna być dostosowana do warunków gruntowych podłoża. Preferowana powinna być zabudowa niska dla zachowania dobrych warunków przewietrzania z uwagi na położenie w dolinie Mrowli, narażone na spływ chłodnego powietrza z wyniesionych obszarów Podgórze Rzeszowskiego i Płaskowyżu Kolbuszowskiego.

O sposobie posadowienia budynków powinny zdecydować badania geotechniczne podłoża. Planowana zabudowa powinna mieć możliwość podłączenia do kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku takiej możliwości sposób odprowadzania ścieków sanitarnych i technologicznych powinien zapewniać szczególną ochronę środowiska wodnego z uwagi na położenie w obrębie GZWP nr 425. Do ogrzewania obiektów należy stosować ekologiczne nośniki energii cieplnej.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.

Analizując kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu zmiany studium można rozważać wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,

- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po wprowadzeniu zabudowy tereny te nigdy nie zostaną przywrócone do użytkowania rolniczego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie sub-

stancjami ropopochodnymi splukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdującego się tu zbiornika GZWP.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych).

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie kolejowe, energetyczne oraz zwarta zabudowa.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogłyby odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, które znajdują się poza granicami obszaru objętego opracowaniem.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

Celem opracowania zmiany studium było określenie nowych kierunków zagospodarowania i zabudowy terenu objętego opracowaniem, a także zasad jego obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, w związku z zamiarem umożliwienia przeznaczenia terenu pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej oraz szkolnictwa wyższego nauki wraz z towarzyszącą zabudową usługową o charakterze zaplecza komercyjnego i towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej.

W obszarze objętym opracowaniem planowana jest lokalizacja inwestycji Uniwersytetu Rzeszowskiego polegającej na budowie „Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego” w ramach Wieloletniego Programu Rozwoju Uczelni na lata 2019 -2026. Infrastruktura Uniwersytetu Rzeszowskiego będzie obejmowała Uniwersytecki Szpital Kliniczny, Centrum Diagnostyki Medycznej i Medycyny Spersonalizowanej oraz Uniwersytecki Ośrodek Zdrowia Psychicznego.

W obszarze tym dopuszczona jest też lokalizacja innych obiektów o charakterze medycznym, w tym również obiektów Szkolnictwa Wyższego o charakterze dydaktyczno — naukowo — badawczym.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza kierunkiem zagospodarowania wskazanym dla przedmiotowego obszaru był obszar 1R – rolniczy z dopuszczeniem lokalizacji zbiornika retencyjnego oraz obszar RE, położony w strefie obszarów wchodzących w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy, wskazanych jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.

W zmianie studium wyznaczono nowe kierunki zagospodarowania terenu objętego opracowaniem. Wyznaczono obszary:

- 1MW – obszar wskazany pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną - jako główny kierunek zagospodarowania. W obszarze tym dopuszcza się także lokale usługowe, w tym także handlowe w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, zabudowę usługową, w tym także handlową

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

oraz w zakresie opieki zdrowotnej, o łącznej powierzchni zabudowy budynków usługowych lub handlowych nie przekraczającej 25% powierzchni działki budowlanej, budynki zamieszkania zbiorowego,

- 3U – obszar wskazany pod zabudowę usługową, w tym także handlową - jako główny kierunek zagospodarowania. w ramach głównego kierunku zagospodarowania obszaru pod zabudowę usługową, w tym także handlową mogą być lokalizowane: zabudowa usługowa, w tym także w zakresie opieki zdrowotnej, obiekty handlowe, budynki zamieszkania zbiorowego, budynki użyteczności publicznej oraz obiekty szkolnictwa wyższego o charakterze dydaktyczno-naukowo-badawczym,
- 4U – obszar wskazany pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, szkolnictwa wyższego i nauki, w tym także jako szpital oraz obiekty szkolnictwa wyższego o charakterze dydaktyczno-naukowo-badawczym - jako główne kierunki zagospodarowania. W obszarze tym dopuszcza się związane z funkcją stanowiącą główny kierunek zagospodarowania terenu: budynki zamieszkania zbiorowego, zabudowę usługową, w tym także handlową, obiekty i urządzenia sportu i rekreacji, parkingi, garaże, lądowisko dla helikoptera. W obszarze tym dopuszcza się także lokalizację zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej i rekreacyjnej, towarzyszącej przewidywanym funkcjom terenu oraz lokalizację zbiornika retencyjnego wraz z dojazdem na powierzchni nie przekraczającej 30% powierzchni obszaru.

Dla obszarów 1MW, 3U, 4U wprowadzono wskaźniki urbanistyczne i architektoniczne oraz wytyczne do ich określania w planach miejscowych.

W obszarach tych dopuszczono także:

- lokalizację dróg publicznych dojazdowych, dróg wewnętrznych, dojazdów, parkingów, garaży, ciągów pieszych, rowerowych, towarzyszących przewidywanej funkcji terenu,
- lokalizację sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnych dla obsługi tego obszaru, terenu gminy oraz o zasięgu ponad gminnym,
- zabudowę związaną z produkcją energii jako urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii, takie jak:
 - w obszarach 1MW i 3U urządzenia o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym zakazuje się stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji oraz urządzenia o mocy przekraczającej 100 kW wyłącznie w zakresie urządzeń wykorzystujących energię promieniowania

słonecznego,

- w obszarach 4U - zabudowa związana z produkcją energii jako urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym również o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii, przy czym zakazuje się stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Projekt przedmiotowej zmiany studium wyznacza nowe obszary zabudowy w terenach, które zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium zakładały kierunek zagospodarowania terenu pod tereny rolnicze i tereny stanowiące system przyrodniczy gminy bez możliwości lokalizacji zabudowy.

13. Zanieczyszczenie powietrza.

14. Parkingi i drogi.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

W obszarze objętym opracowaniem planowana jest lokalizacja zabudowy usługowej i towarzyszącej jej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, której funkcjonowanie z racji swojego ponadlokalnego charakteru będzie generowało duży ruch samochodowy, szczególnie na drodze powiatowej nr 1333R.

Przedmiotowy obszar jest obsługiwany przez istniejące drogi publiczne, które mają możliwości powiązania z drogami stanowiącymi ponadlokalny układ drogowy, w tym z drogą ekspresową S19, z autostradą i drogą krajową nr 94. W obszarze objętym opracowaniem będą powstawały drogi stanowiące wewnętrzny układ komunikacyjny.

Analizując ustalenia projektu zmiany studium można stwierdzić, że w wyniku ich realizacji nastąpi wzrost natężenia ruchu na drogach stanowiących obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem. Wzrost natężenia ruchu będzie dotyczył jednak w przewadze samochodów osobowych, jego wpływ na stan sanitarny powietrza będzie więc umiarkowany.

14.1.1 Działalność usługowa.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług. W obszarze objętym opracowaniem nie będzie prowadzona działalność produkcyjna.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. określa m.in. rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na obszarze określonym w tej uchwale.

Należy przy tym wskazać na ustalenia studium, które dotyczą dopuszczenia lokalizacji w obszarach 1MW, 3U, 4U urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym:

- w obszarach 1MW i 3U urządzeń o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym zakazuje się stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji oraz urządzeń o mocy przekraczającej 100 kW wyłącznie w zakresie urządzeń wykorzystujących energię promieniowania słonecznego,
- w obszarach 4U - urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym również o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii, przy czym zakazuje się stosowania urządzeń wy-

tworzących energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują jednak znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi znaczący wzrost ilości powstających zanieczyszczeń.

14.1.2 Wnioski.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie spowoduje znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r. W granicach GZWP 425 nie należy lokalizować przedsięwzięć mogących wpływać niekorzystnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz gruntów.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, obowiązują ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Obszar ochronny dla GZWP Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów” nie został jeszcze ustanowiony, tym niemniej ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu.

Z uwagi na położenie obszaru objętego opracowaniem w granicach GZWP do ustaleń studium wprowadzono zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powodującej zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych mają również zaproponowane w studium rozwiązania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, w tym objęcie całego obszaru gminy systemami zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków.

Realizacja ustaleń studium wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Biorąc pod uwagę zwiększenie powierzchni projektowanych terenów zabudowy w stosunku do dotychczasowych ustaleń studium i obowiązującego planu miejscowego, można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń studium nastąpi wzrost ilości ścieków.

Nastąpi też ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu wynikające z ograniczenia pokrycia powierzchni terenu zabudową i nawierzchniami szczelnymi.

W wyniku zabudowy części obszaru objętego opracowaniem oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do uszczelnienia powierzchni, które powoduje zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań.

Obszar 4U zostanie w całości zagospodarowany w ramach inwestycji związanej z budową szpitala. Zabudowa usługowa związana z tą funkcją powstanie jednak tylko na części terenu, a towarzyszyć jej będą tereny zieleni i tereny wewnętrznej komunikacji. Szczególne znaczenie dla ochrony stoków wodnych będzie miało pozostawienie części obszaru objętego opracowaniem jako terenów zieleni.

Tereny efektywnie funkcjonującej zieleni, będą regulowały obieg wody poprzez retencję gruntową, utrzymywały równowagę wodną w glebie oraz pełniły funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wprowadzone do projektu studium zapisy takie jak obowiązek zachowania określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na zachowanie lokalnej retencji oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.

W obszarze 4U dopuszcza się ponadto lokalizację zbiornika retencyjnego na powierzchni nie przekraczającej 30% powierzchni obszaru, który będzie retencjonował wody z obszaru objętego opracowaniem i z sąsiednich obszarów.

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa, odprowadzanie wód deszczowych zależne będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej. W ustaleniach zmiany studium zakłada się ujmowanie wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacyjne zamknięte lub w systemy otwarte wraz z ich odprowadzeniem, po spełnieniu wymaganych standardów czystości, do odbiornika wód, z uwzględnieniem stosowania rozwiązań w zakresie retencjonowania wód.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi, a także wody opadowe i roztopowe muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową i mieszkaniową wielorodzinną wiąże się z powstawaniem odpadów, powstających w wyniku prowadzenia działalności. W obszarze objętym opracowaniem będą powstawały także odpady medyczne, nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Pro-

wadzenie gospodarki odpadami powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami. Obecnie gospodarka odpadami na terenie gminy Świlcza jest prowadzona zgodnie z Uchwałą Nr XVI/135/2019 Rady Gminy Świlcza z dnia 28 października 2019 r. (zmienioną uchwałą Nr XVII/145/2019 Rady Gminy Świlcza z dnia 25 listopada 2019 r.) Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Świlcza.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń studium na środowisko.

Zgodnie ze studium przewiduje się objęcie selektywną zbiórką odpadów komunalnych całego obszaru gminy Świlcza. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

14.3 Ochrona powierzchni ziemi.

Z opracowanej w marcu 2009 r. „Ekspertyzy geologicznej dotyczącej występowania warstwy torfów” (mgr inż. Sławomir Jastrząb i mgr inż. Władysław Jastrząb) wynika, że w obszarze objętym opracowaniem strop warstwy torfów wypłyca się dochodząc we wschodniej części obszaru nawet do powierzchni terenu.

Występowanie warstwy torfów na całym obszarze objętym opracowaniem może negatywnie wpływać na bezpieczne posadowienie obiektów budowlanych. W miejscach usytuowania potencjalnych obiektów budowlanych należy wykonać szczegółowe badania geotechniczne sięgające warstw no-

śnych wykształconych w formie żwirów i iłów mioceńskich.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

Do ustaleń zmiany studium dla obszaru 1MW, 3U, 4U wprowadzono wymóg uwzględnienia przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia w rejonie występowania złożonych warunków gruntowych związanych z występowaniem gruntów organicznych.

Na etapie realizacji inwestycji związanej z lokalizacją zabudowy może być konieczna wymiana gruntu i zastąpienie utworów słabonośnych gruntami odpowiednimi do przeznaczenia terenów.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu zmiany studium.

14.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

14.5 Hałas i vibracje.

W chwili obecnej największym źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest hałas komunikacyjny związany z drogą powiatową, przebiegającą w sąsiedztwie.

W obszarze objętym opracowaniem będą zlokalizowane obszary, które na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112) będą objęte ochroną przed hałasem. W obszarze U4, który w ustaleniach studium wskazany jest pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, szkolnictwa wyższego i nauki, w tym także jako szpital oraz obiekty szkolnictwa wyższego o charakterze dydaktyczno-naukowo-badawczym będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów szpitali poza miastem. W obszarze 1MW, wskazanym w studium pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego lub jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

Obszar 3U, którego głównym kierunkiem zagospodarowania jest zabudowa usługowa i handlowa zgodnie Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu nie zalicza się do obszarów chronionych. Obszarami chronionymi są tereny zamieszkania i tereny przebywania ludzi. Teren usługowy traktowany jest jako środowisko pracy i obowiązują je przepisy BHP

na stanowiskach pracy, które określają dopuszczalne poziomy hałasu ze względu na ochronę słuchu.

W stosunku do aktualnego przeznaczenia terenów w obowiązującym planie miejscowym projekt zmiany studium wprowadza zmianę, która może wpłynąć na wzrost emisji hałasu z uwagi na wprowadzenie funkcji usługowej w tereny, które do tej pory nie były przeznaczone pod zabudowę. Funkcjonowanie zabudowy usługowej i towarzyszącej jej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, z racji swojego ponadlokalnego charakteru będzie generowało duży ruch samochodowy, szczególnie na drodze powiatowej nr 1333R.

Obszar objęty opracowaniem jest jednak predysponowany do lokalizacji funkcji usługowej z uwagi na dostępność komunikacyjną.

Obszar 4U, który w ustaleniach studium wskazany jest pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, szkolnictwa wyższego i nauki, sąsiaduje bezpośrednio z terenami przemysłowymi, z tego też względu może być narażony na ewentualne ponadnormatywne emisje hałasu.

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu przez działalność usługową prowadzoną w obszarze 3U, jak również przez działalność zakładów przemysłowych, których lokalizację studium przewiduje w sąsiedztwie obszaru 4U może być ograniczona lub wyeliminowana przez realizację nasadzeń zieleni izolacyjną oraz usytuowanie terenów objętych ochroną przed hałasem w możliwie jak największym oddaleniu od obszarów zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej.

Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową i produkcyjną, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elek-

elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecnictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń zmiany studium może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami zmiany studium w obszarach objętych opracowaniem przewiduje się możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkań, będą także powstawały miejsca dostępne dla ludzi. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) na etapie lokalizacji oraz budowy tego ro-

dzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem występują napowietrzne linie średniego napięcia, będą mogły także powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Instalacje fotowoltaiczne dopuszczone w ustaleniach zmiany studium również wytwarzają stałe pole magnetyczne, ponieważ w wyniku przepływu prądu w przewodniku, tworzy się wokół niego pole magnetyczne. Wartość natężenia pola magnetycznego w powietrzu dla instalacji modułów fotowoltaicznych, to zgodnie z dostępnymi opracowaniami zaledwie ułamek naturalnego promieniowania magnetycznego ziemi oraz jeszcze mniejszy ułamek dopuszczalnego poziomu wg Rozporządzenia Ministra Środowiska. Pole modułów fotowoltaicznych nie ma najmniejszego wpływu elektromagnetycznego na otaczające środowisko oraz ludzi.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 138) określa rodzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie gminy nie znajdują się obecnie żadne zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem znajduje się teren przemysłowy, jeszcze nie zagospodarowany.

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

14.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza terenami najcenniejszymi pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.

Pierwotny krajobraz omawianego terenu został już w dużej mierze przekształcony wskutek działalności rolniczej człowieka. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w sąsiedztwie dróg i terenów zabudowy, przez obszar przebiegają też linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

Z punktu widzenia uwarunkowań krajobrazowych najistotniejszą zmianą jaką projekt zmiany studium wprowadza w stosunku do dotychczasowych ustaleń studium jest przeznaczenie pod zabudowę obszaru rolniczego, nie przeznaczonego pod zabudowę. Obszar, na którym nowa zabudowa będzie mogła być realizowana jest położony w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i istniejących terenów zabudowy przemysłowej.

Wprowadzenie zainwestowania na tereny dotychczas niezabudowane ograniczy wielkość obecnie występującej powierzchni biologicznie czynnej. W ustaleniach zmiany studium dla obszaru objętego opracowaniem wprowadzono także wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowej inwestycji w przestrzeń miejscowości. Realizacja zabudowy zgodnej z ustaleniami studium nie będzie stanowiła zauważalnego i dysharmonizującego elementu w krajobrazie.

Z uwagi na sąsiedztwo terenów przemysłowych oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia realizacja zagospodarowania zgodnego z ustaleniami studium nie będzie w tym terenie stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej.

Biorąc pod uwagę ustalenia zmiany studium oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element

środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

14.9 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty opracowaniem nie zawiera elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy, użytki zielone, nieużytki.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nastąpi wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w stosunku do aktualnego sposobu użytkowania terenu.

System powiązań przyrodniczych w obszarze objętym opracowaniem stanowi ciek Mrowla. Projekt zmiany studium w sąsiedztwie cieku wyznacza obszary zabudowy 1MW i 3U, odsuwając je jednak od koryta cieku i pozostawiając w jego rejonie obszar zieleni RE, którym objęta będzie zieleń nadwodna stanowiąca obudowę biologiczną cieku.

W obszarze objętych opracowaniem nie powstanie zabudowa, która mogłaby stanowić bariery na szlakach migracyjnych fauny.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na florę i faunę terenu.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania roślin chronionych a na podstawie rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, nie występują tu tereny stałego przebywania i gniazdowania rzadkich gatunków zwierząt.

W obszarze objętym opracowaniem, który nie posiada obowiązującego planu miejscowego, znajdującym się po północnej stronie drogi powiatowej nr 1333R, będzie konieczne wystąpienie o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

14.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istnie-

jących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym w obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska i gatunki roślin podlegające ochronie prawnej.

Analizowany obszar znajduje się w poza granicami Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, stąd nie występują formalne ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu objętego opracowaniem.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest uchwała Nr XXXIX/785/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2013 r. poz.3588).

Zgodnie z ww. uchwałą na terenie Obszaru zakazuje się (za wyjątkiem przypadków opisanych w treści uchwały):

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Trześniówka, Kanał Białoborski, Tuszymka, Osina, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budo-

wą, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnobłotnych.

Ustalenia projektu zmiany studium nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000 jest obszar Mrowle Łąki.

Do głównych zagrożeń dla obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki należy:

- koszenie, ścinanie (byt częste, zbyt rzadkie lub zbyt wczesne koszenie – np. przed jesienią),
- nawożenie (częstsze niż sporadyczne nawożenie),
- nawadnianie (zmiana stosunków wodnych: nawadnianie i osuszanie, nieutrzymywanie urządzeń melioracyjnych, częste zalewanie),
- zalesianie, sukcesja naturalna i zarastanie,
- wypalanie,
- inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych (intensywna gospodarka rolna),
- rozwój infrastruktury i budownictwa wokół obszaru.

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę sąsiednich obszarów chronionych, w tym również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko, które zostały przedstawione w poprzednich rozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 i Obszar Chronionego Krajobrazu, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,

- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt zmiany studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.

17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt zmiany studium był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru gminy. Obszar objęty opracowaniem jest obecnie obszarem otwartym, niezabudowanym. Funkcje, które zostały przypisane temu terenowi w ustaleniach zmiany studium stanowią kontynuację planowanej tendencji zagospodarowania obszarów gminy, polegającej na lokalizacji zabudowy w strefach osadniczych posiadających dostęp do istniejących dróg. W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.

Najważniejszymi dokumentami powiązanymi z projektem zmiany studium mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 przyjęty uchwałą Nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z dnia 18 września 2018 r., poz. 3937),
- 2) Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r., przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVI/781/17 z dnia 27 listopada 2017 r.,
- 3) Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXI/551/17 z dnia 5 stycznia 2017 r.

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wskazano położenie gminy Świlcza zarówno w miejskim obszarze funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Rzeszowa, w Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym uczestniczącym w procesach rozwojowych i w Obszarze Funkcjonalnym Innowacyjnego Przemysłu.

Na obszarze gminy istotne jest uwzględnienie ograniczeń związanych z:

- położeniem na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola – Rzeszów – obszar objęty opracowaniem znajduje się na skraju obszaru GZWP,
- położeniem w sąsiedztwie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2023 r. takie jak m.in.:

- Minimalizacja skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa podkarpackiego
- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo- gospodarczych oraz rekreacyjnoturystycznych
- Poprawa i utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

poziomu celu długoterminowego dla ozonu i krajowego celu redukcji narażenia do roku 2020 oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych

- Poprawa klimatu akustycznego
- Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach oraz zwiększenie udziału przygotowania do ponownego użycia i recyklingu surowców wtórnych i odzysku energii z odpadów
- Zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej
- Zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa podkarpackiego, w tym zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie ich skutków
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz remediacja, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych
- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych
- Ochrona ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Projekt zmiany studium jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

Ustalenia zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i planu miejscowego, który będzie zgodny ze studium.

Monitoring ten powinien dotyczyć zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie miejscowym zgodnym ze studium. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego.

nego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium i planu miejscowego sporządzonego zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumenta-

cji technicznej.

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Świlcza, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń studium.

20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równolegle z pracami nad projektem zmiany studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu zmiany studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

W projekcie zmiany studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu zmiany studium.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie zmiany studium. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- różne warianty w zakresie organizacji obsługi komunikacyjnej w obszarze objętym planem. Przyjęto wariant zakładający rezerwę terenu dla ewentualnego ronda na drodze powiatowej nr 1333R, służącego upłynnieniu potencjalnego ruchu samochodowego związanego z obsługą i funkcjonowaniem terenów usługowych i mieszkaniowych,
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu wynikają zarówno z potrzeb programu użytkowego planowanych funkcji usługowych, jak i z analizy obowiązujących ustaleń planu miejscowego dla sąsiedniego obszaru przemysłowego, w celu wkomponowania nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu zmiany studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.

Opracowanie zmiany nr 1/2020 Studium jest związane z potrzebą wyznaczenia nowych terenów zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej, z dopuszczeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym również urządzeń wykorzystujących energię promieniowania słonecznego o mocy przekraczającej 100 kW.

OŚWIADCZENIE *

Małgorzata Łapeta

Gliwice, 15.12.2020 r.

Oświadczam, jako autor dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko pn.:

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 1/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza”

że ukończyłam jednolite studia magisterskie, a także posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis oświadczającego

*Oświadczenie opracowane na podstawie art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).